

Deloitte.



Právní novinky
Deloitte Česká republika

leden 2017



Možnost částečného vyplacení nadměrného odpočtu na DPH

Bude muset správce daně vrátet část zadržného nadměrného odpočtu DPH ještě před ukončením daňové kontroly?

Finanční správa ČR v posledních letech velmi výrazně zesiluje svou kontrolní činnost v oblasti DPH. S tím se pojí také statistická data – více než polovina daňových kontrol a téměř tři čtvrtiny postupů k odstranění pochybností se v roce 2015 týkaly právě DPH. Prověřování daňové povinnosti přitom může mít pro společnost dalekosáhlé důsledky.

Jedním z nejzávažnějších dopadů do práv daňových subjektů bude zadržování nadměrného odpočtu DPH. Správce daně může v současné době zahájit daňovou kontrolu před vyměřením daně i za několik zdaňovacích období, a tím efektivně oddálit vyplacení nadměrného odpočtu DPH

o několik měsíců či dokonce let. Ať již přitom hovoříme o zadržování statisícových či stamilionových částek, odepření výplaty nadměrného odpočtu může mít závažné dopady do cash flow daňového subjektu, a v konečném důsledku vést i k likvidaci jeho podnikání. Správce daně přitom často prověřuje pouze část obchodů daňového subjektu, a tedy pouze část jím uplatněného nadměrného odpočtu. Zbytek odpočtu je pak zadržován také, aniž by se o něj vedl jakýkoli spor, jelikož před koncem kontrolního postupu nemůže být zbylý odpočet vyměřen a vrácen.

Finanční správa České republiky v průběhu posledních několika let opakovaně hovořila o změně stávající legislativy a zavedení mechanismů umožňujících zadržování pouze části odpočtu daně, jako je např. samovyměření daně. Slibovaná novela však doposud světlo světa nespátřila.

Přelomové rozhodnutí Krajského soudu v Praze

Jak však vyplývá z aktuálního vývoje rozhodovací praxe českých správních soudů, výše popsaná správní praxe by se do budoucna mohla změnit.

Krajský soud v Praze se ve svém nedávném rozhodnutí zabýval případem daňového subjektu, kterému byl zadržován nadměrný odpočet daně za několik zdaňovacích období. Správce daně přitom prokazatelně kontroloval pouze část vykázaných obchodů. Zbylá část odpočtu byla zadržována pouze jako důsledek probíhající daňové kontroly bez toho, aby byla jakkoli rozporována. Krajský soud v Praze dospěl k závěru, že takový postup správce daně je nezákonný a v rámci shora uvedeného rozhodnutí uložil žalovanému správci daně, aby do 30 dnů vydal rozhodnutí o částečném stanovení daně, a to



v rozsahu, ve kterém tato daňová povinnost (a s ní související nadměrný odpočet) nejsou správcem daně rozporovány v rámci daňové kontroly.

Daňový řád možnost částečného rozhodnutí o stanovení daně nezná. Krajský soud v Praze však dospěl k závěru, že nelze ani tvrdit, že by daňový řád takový postup zakazoval. Svou argumentaci založil zejména na ústavním principu proporcionality v kolizi stojících práv a dále na principech evropské regulace systému daně z přidané hodnoty a jejích zásadách. S odkazem na často skloňovaná rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ve věci Enel Maritsa Iztok, Sosnowska či Molenheide pak Krajský soud konkrétně uvedl, že „z hlediska práva daňového subjektu na vrácení daně v přiměřené lhůtě je přitom nerozhodné, zda členský stát již vyměřený nadměrný odpočet odmítá vyplatit (zadrží jej)

nebo prodlévá s jeho samotným vyměřením, neboť narušení zásady neutrality DPH s tím spojené je v obou případech shodné“. Přiznání úroku ze zadrženého nadměrného odpočtu přitom v těchto situacích nemůže být dostačující, neboť úrok je vyplácen až následně po skončení daňové kontroly. Dle Krajského soudu je proto nutné zajistit, aby v situacích, kdy není rozporován celý nadměrný odpočet, ale pouze jeho část, byla zbývající část nadměrného odpočtu bezprostředně vyměřena a vyplacena daňovému subjektu.

Částečné rozhodnutí o stanovení daně bude možné pouze v případě, kdy lze prokázat, že správce daně prověřuje pouze určitou konkrétní část odpočtu (např. pouze určitý typ transakcí či transakce pouze s určitou komoditou či dodavatelem). V opačném případě ani podle Krajského soudu nelze část nadměrného odpočtu vyplatit.

Možné negativní dopady

Existují však také obavy, že za určitých situací by správce daně v rámci částečného rozhodnutí o stanovení daně mohl dokonce přistoupit k vyměření kladné daňové povinnosti. Daňovému subjektu by tak nejenže byly i nadále zadržovány finanční prostředky ve formě nadměrného odpočtu DPH, ale nadto by musel ještě uhradit i částečně vyměřenou daňovou povinnost. Takový postup by bezesporu vedl k prohloubení újmy takového daňového subjektu.

Krajský soud tyto negativní dopady ve svém rozhodnutí připouští s tím, že nelze jím uvedené závěry jednostranně vztahovat pouze na situaci existence nadměrného odpočtu na DPH, tedy pouze na situace, které jdou ve prospěch daňového subjektu.



Jaký bude další vývoj?

Rozhodnutím Krajského soudu se nyní na základě kasační stížnosti zástupců Finanční správy zabývá Nejvyšší správní soud. Jak přitom Nejvyšší správní soud v minulosti již ukázal, je nakloněn hledání kompromisů mezi Finanční správou a daňovými subjekty. Příkladem může být rozhodnutí Kordárna, kterým byla založena ustálená judikatura potvrzující oprávnění orgánů Finanční správy provádět důkladné kontrolní postupy, ale zároveň zakotvující úrok ze zadrženého nadměrného odpočtu jako kompenzaci újmy, která je těmito postupy způsobována daňovým subjektům. Přitom ani úrok ze zadrženého nadměrného odpočtu v té

době nebyl výslovně zakotven v daňovém řádu. Na konečné rozhodnutí o možnosti částečného rozhodnutí o stanovení daně si však budeme muset ještě pár měsíců počkat.

Jiřina Procházková

+420 777 293 481

jprochazkova@deloittece.com

Táňa Horvath Čapková

+420 734 392 262

tcapkova@deloittece.com



Možnost částečného vyplacení
nadměrného odpočtu na DPH

Právní novinky – leden 2017

Kontakty

Máte-li zájem o další informace ohledně služeb poskytovaných společnostmi Deloitte v České republice, obraťte se prosím na odborníky z právního oddělení:

Ambruz & Dark Deloitte Legal s.r.o., advokátní kancelář
Nile House
Karolinská 654/2
186 00 Praha 8 - Karlín
Česká republika
Tel.: +420 246 042 100
Fax: +420 246 042 030

www.deloittelegal.cz

Přihlaste se k odběru dReportu a jiných newsletterů
a pozvánek zde: <http://www2.deloitte.com/cz/subscribe>

Deloitte označuje jednu či více společností Deloitte Touche Tohmatsu Limited, britské privátní společnosti s ručením omezeným zárukou („DTTL“), jejích členských firem a jejich spřízněných subjektů. Společnost DTTL a každá z jejích členských firem představuje samostatný a nezávislý právní subjekt. Společnost DTTL (rovněž označovaná jako „Deloitte Global“) služby klientům neposkytuje. Podrobný popis právní struktury společnosti Deloitte Touche Tohmatsu Limited a jejích členských firem je uveden na adrese www.deloitte.com/cz/onas.

Společnost Deloitte poskytuje služby v oblasti auditu, daní, poradenství a finančního a právního poradenství klientům v celé řadě odvětví veřejného a soukromého sektoru. Díky globálně propojené síti členských firem ve více než 150 zemích a teritoriích má společnost Deloitte světové možnosti a poskytuje svým klientům vysoce kvalitní služby v oblastech, ve kterých klienti řeší své nejkompexnější podnikatelské výzvy. Přibližně 225 000 odborníků usiluje o to, aby se společnost Deloitte stala standardem nejvyšší kvality.